

آمارنامه شهر تهران ۱۳۹۶

سازمان فناوری اطلاعات
و ارتباطات شهرداری تهران

سالنامه آماری شهر تهران

سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تهران

www.tehran.ir

عنوان و نام پدیدآور: آمارنامه شهر تهران ۱۳۹۶: سالنامه آماری شهر تهران/ سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تهران
مشخصات نشر: تهران: سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تهران، انتشارات، ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری: ۴۱۱ص: مصور (رنگی)، ۲۹×۲۱، س م

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۲۱۴-۷۳-۳

وضعیت فهرست نویسی: فیا

عنوان دیگر: سالنامه آماری شهر تهران

موضوع: تهران - آمار

موضوع: Tehran(Iran)--Statistics

موضوع: تهران--اوضاع اجتماعی - آمار

موضوع: Tehran(Iran) - Social conditions -- Statistics

موضوع: تهران--اوضاع اقتصادی - آمار

موضوع: Tehran(Iran)—Economic conditions--Statistics

شناسه افزوده: سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تهران

شناسه افزوده: Information and Communication Technology Organizatin of Tehran Municipality

رده بندی کنگره: ۱۳۹۶ ۱۳۰۹-۴۷۰/۸۸ H۸

رده بندی دیویی: ۳۱۲/۵۱۲

انتشارات سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تهران

تهران - خیابان موحد دانش (اقدسیه) نبش تقاطع بدیعی شهر
صندوق پستی ۵۹۷-۱۹۵۷۵ تلفن: ۸۴۱۶۹۸۷۹ نمابر: ۹۶۰۹۰۱۰۷

WWW.tehran.ir

نام کتاب: آمارنامه شهر تهران ۱۳۹۶ (سالنامه آماری شهر تهران)

تالیف: سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تهران

طرح جلد: سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تهران

ناشر: انتشارات سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تهران

شمارگان: ۵۰۰

نوبت چاپ: اول، زمستان ۱۳۹۷

قیمت: ۸۷۰/۰۰۰ ریال

چاپ و صحافی: نشر شهر

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۲۱۴-۷۳-۳

فهرست مطالب

شماره صفحه

مقدمه.....	ز.....
فصل اول - سرزمین و آب و هوا.....	۱.....
فصل دوم - جمعیت و نیروی انسانی.....	۳۹.....
فصل سوم - کشاورزی، جنگلداری و شیلات.....	۷۱.....
فصل چهارم - نفت، گاز و گاو.....	۸۹.....
فصل پنجم - صنعت و معدن.....	۱۰۹.....
فصل ششم - آب و برق.....	۱۲۳.....
فصل هفتم - ساختمان و مسکن.....	۱۳۵.....
فصل هشتم - بازرگانی، رستوران و خدمات.....	۱۶۳.....
فصل نهم - حمل و نقل و انبارداری و ارتباطات.....	۱۷۱.....
فصل دهم - بازارهای مالی.....	۲۲۳.....
فصل یازدهم - امور قضائی.....	۲۳۱.....
فصل دوازدهم - بهزیستی و تامین اجتماعی.....	۲۴۵.....
فصل سیزدهم - آموزش.....	۲۷۱.....
فصل چهاردهم - بهداشت و درمان.....	۲۸۹.....
فصل پانزدهم - فرهنگ، ورزش و گردشگری.....	۳۱۵.....
فصل شانزدهم - عمران و خدمات شهری.....	۳۴۳.....
فصل هفدهم - هزینه و درآمد خانواده.....	۳۶۹.....
فصل هجدهم - شاخص های قیمت.....	۳۷۵.....
فصل نوزدهم - حساب های کلان.....	۳۸۵.....

شهر تهران، پایتخت ایران زمین، بزرگترین و پرجمعیت‌ترین شهر با وجود حدود ۸.۷ میلیون نفر جمعیت بر اساس سرشماری نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵ مرکز آمار ایران و با مساحت ۶۱۵ کیلومتر مربع پرتراکم‌ترین کانون جمعیتی کشور است. شهری با پیشینه تمدنی ۷ هزار ساله که بیش از ۲۰۰ سال است به عنوان پایتخت انتخاب شده و قلب تپنده ایران محسوب می‌شود. شهری که بیشتر تصمیم‌های مهم اداری، اجرایی و سیاسی در آن گرفته می‌شود و بسیاری از جنبه‌های اقتصادی، فرهنگی، علمی، سیاسی کشور متأثر از فعالیت‌های آن است.

شهر تهران با وجود فرصت‌های بی‌شمار و ظرفیت‌های متعددی که در زمینه‌های جغرافیایی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی دارد، اما با تهدیدها و چالش‌های جدی نظیر قرار گرفتن در مجاورت بزرگ‌ترین کانون‌های ایجاد زلزله، وجود بافت وسیع فرسوده، کمبود منابع آب، فرونشست زمین، آلودگی هوا و ترافیک مواجه است که حل همه آن‌ها و سیاست‌گذاری برای مدیریت آن، قطعاً به تنهایی از عهده و توان متولیان مدیریت شهر تهران بر نمی‌آید و اراده همه بخش‌ها و دستگاه‌های محلی و حاکمیتی و همچنین زیست بوم کارآفرینی و نوآوری و نیز مردم را برای حل این مشکلات می‌طلبد تا «شهری برای همه» ساخته شود.

سازمان فناوری اطلاعات ارتباطات شهرداری تهران به عنوان متولی اجرای نظام آمار و اطلاعات شهر تلاش می‌کند تا با بهره‌گیری از همه ظرفیت‌های اطلاعاتی و فناوری موجود در راستای افزایش کیفیت زندگی شهروندان تهرانی با هدف ایجاد زیرساخت‌های توسعه پایدار شهر تهران گام بردارد.

حرکت در مسیر توسعه پایدار برای هر اقدامی نیازمند آمار، اطلاعات و تحلیل‌های دقیق از وضع موجود برای روشن شدن مسیر حرکت آینده است. به همین نهادها و سازمان‌های متولی و خدمت‌رسان در سطح شهر تهران جهت برنامه‌ریزی و مدیریت هوشمند، نیازمندین آمار و اطلاعات می‌باشند. ماده ۵۵ قانون شهرداری‌ها، حدود وظایف شهرداری‌ها را در بند ۲۸ بند ارائه نموده است. در بند ۱۱ وظایف شهرداری‌ها، تهیه آمار مربوط به امور شهر برعهده شهرداری‌ها است. از این رو سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تهران هر ساله با همکاری دستگاه‌های اجرایی مسئول در امر مدیریت شهری تهران اقدام به گردآوری آمارهای تولیدی دستگاه‌های همکار در قالب مجلد «آمارنامه شهر تهران» می‌نماید که با مجلد پیش رو آمارنامه شهر تهران در سال ۱۳۹۷ است. چون شک تنوع آمارها و اطلاعات موجود در این مجلد که با همکاری همه دستگاه‌های اجرایی در شهر تهران فراهم شده است، می‌تواند منجر به افزایش قابل توجه اثربخشی آمارنامه سنوات آتی شهر تهران و ایجاد بستر تصمیم‌سازی داده‌محور در همه لایه‌های مدیریت شهری در این کلان‌شهر شود. شایان ذکر است سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تهران در راستای اجرای قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات و در راستای نفع عمومی و حقوق شهروندی، اقدام به ایجاد پایگاه داده نمای تهران به نشانی data.tehira.ir کرده که در آن اطلاعات این آمارنامه علاوه بر مجموعه‌ای از آمارها و اطلاعات شهرداری تهران در قالب نمودارها و فایل‌های ماشین‌خوان در اختیار شهروندان قرار داده است.

در انتها از همه دستگاه‌های اجرایی همکار در تهیه آمارنامه شهر تهران و همکاران در گردآوری آمار و رصد شهری که در ۱۲ سال اخیر به صورت مستمر اقدام به جمع‌آوری و جمع‌بندی اطلاعات مربوط به کلان‌شهر تهران نموده‌اند و با چاپ مجلد و انتشار الکترونیکی آن درصدد تحقق یکی از اساسی‌ترین نیازهای تحلیل‌خرد و کلان، که تصمیم‌سازی داده‌محور و برنامه‌ریزی مدیریت شهری بوده است تقدیر می‌شود.

از استفاده‌کنندگان و علاقه‌مندان خواهشمند است، با اعلام نواقص احتمالی و ارسال نقطه‌نظرهای ارزشمند خود به آدرس پست الکترونیکی Info.statistic@tehran.ir این سازمان را در تهیه سالنامه آماری در آینده یاری فرمایند.

دی ماه سال ۱۳۹۷

محمد فرجود

مدیر عامل سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تهران